

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden
mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejemani velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspeditija v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 266.

V Ljubljani, v soboto 19. novembra 1898.

Letnik XXVI

Ob Rubikonu.

Dunaj, 18. novembra.

Sinoči se je v zbornici vršilo važno glasovanje o vprašanju, ali je bil grof Badeni minulo leto opravičen, poslani v zbornico policijo v varstvo predsedstva, reda in miru, ali ne. Opozicija je a priori dobro vedela, da ne dobi niti absolutne večine, kaj še dvetretjinsko, ki je potrebna za veljavnost predloga. In vendar toliko krika in dima! A pri tem se ni šlo za grofa Badenija, temveč jedino za demonstracijo, katero je opozicija iz kujavosti uprizorila proti večini. Opozicija se danes v svoji veliki večini sramuje lanskih dogodkov, ki so njeno delo, njena žalostna zasluga. Dneve in tedne je divjala, izživala ter daleko prekoračila meje vsake opozicijske taktike in parlamentarne dostojnosti. Svet je s prstom kazal na avstrijski parlament kot menežarijo. In ta madež si je skušala opozicija z zatožbo — oprati z lica in čela ter desnico in tedanjo vlado postaviti na sramotni oder kot tirana, ki davita opozicijo ter jej kratiti svobodno misel in besedo. Da, policija v zbornici je bil škandal, sramota za parlament, a ta škandal so hoteli in izzvali levičarji, da so se v svojih krogih mogli proslavljati kot mučenike političnega prepričanja in takozvanega narodnega zatiranja. — A večina je porabila le silo bran proti surovi sili.

Desnica je sinoči z 19 glasovi večine odklonila vso odgovornost, ter dokazala, da se ne udá terorizmu in praznim besedam levičarskih Katonov. Storila je svojo dolžnost. Bliža pa se trenotek, ko bode večina stala na razpotju, pred glasovanjem o ogerski nagodbi. Pododseka za carinsko in trgovinsko pogodbo z Ogersko ter za bančne predloge sta dovršila svoje delo, do konca meseca morda že nagodbeni odsek dovrši svoje delo in začetkom prihodnjega meseca utegne nagodba v zbornici priti na vrsto, ako obstrukcija v

ogerski poslanski zbornici ne prisili barona Bantfyja, da prosi za nov provizorij. Gotovosti torej danes ni najmanje, da se nagodba dožene parlamentarnim potom. A recimo, da pride do tega, ali ima avstrijska vlada že gotovo večino za nagodbo? Rebus sic stantibus moramo reči: ne! Mi si ne moremo misliti, da bi liberalni veleposlastniki in Mauthnerjeva skupina post tot discrimina rerum tej vladi dovolili nagodbo. In tudi Italijani bi se navzlic obče znani naklonjenosti gotovih krogov ne upali iz svoje »rezerve«, ki navadno opoziciji priklada gorivo. Vlada je torej navezana na desnico. A ta desnica nima nobene intenzivne energije, v zadnjem času kaže naravnost slabost v svojem sestavu in nasproti vladi. Le vnanje sile so, ki desnico vzdržujejo v ravnotežju nasprotujočih si življev. Popustljivost na vse strani in povsod, letargija si osvaja duhove, nezadovoljnost s položajem raste od dne do dne.

Toda govorimo jasneje! Posamezne skupine »Slovanske krščansko-narodne zveze« so že pred davnim časom izročile vladi in izvrševalnemu odboru desnice svoje »postulate«, to je, naznanile svoje opravičene želje in zahteve, katerih večino more vlada izvršiti tudi administrativnim potom. In kateri je uspeh? Skoraj bi rekli: Parturiunt montes . . . Res je, da vlada ne more v enem dnevu izprazniti Avgijev hlev ter dati notranji politiki pravec na boljšo pot. Toda ladija drvi v isto smer, vlak drči po istem tiru. Vsled tisočerihi oziror in popustljivosti smo zopet pod potom. A v večini nedostaje potrebne složnosti in solidnosti, da bi se potegnili solidarno tudi za Jugoslovane, ki vedno zadnji prihajajo na vrsto, brez katerih pa ni večine. Štejejo se njihovi glasovi, a ne tehtajo. A nam se gre za život, za obstanek, za bodočnost našega naroda. Malo imamo še zgubiti, in če smo to zgubili, pošlo je vse. Ali morda zahtevamo koncesij na škodo onih, ki prežé na naše domove ter kopljejo jame za naše

grobove? Ali silimo na tujo zemljo, na sosedovo gred?

Pravijo, da je nagodba eminentna državna potreba. Mi temu ne oporekamo, a ta državna potreba je za veliko industrijo in obrtna podjetja v Avstriji, nikakor pa ne za naše poljedelstvo; je potreba za ugled in moč skupne države nasproti vnanjemu svetu, a za ta ugled in veljavo so dolžni skrbeti tudi naši sosedje onkraj Litave. Ali smo res že tako daleč, da mora vedno odnehati le tostranska državna polovica? Ali je večina v avstrijskem parlamentu res tako slaba, da ne more doseči najmanjše premembe v nagodbi? Za razne namene dobi vlada takoj milijone, a ko vsi klubi večine n. pr. zahtevajo, naj bi se vsaj sol, poleg vode najpotrebnejše živilo v zadnji gorski koči, ceneje prodajala, odgovori slavna vlada, da bi morala žrtvovati ravnotežje v državnem gospodarstvu. In poslušna večina je zadovoljna z nedolžno resolucijo.

To so torej vzroki nepovoljnemu položaju. Večina je prišla do Rubikona, nazaj ne ve, naprej ne sme, dokler vlada ne pokaže v dejanjih, da hoče vladati s to večino ter izvrševati njen program, katerega bistvo je: popolna narodna enakopravnost in pomoč nižjim stanovom v boju za obstanek. Mi le želimo, da bi vlada in prijateljski klubi na desnici uvaževali naše razloge ter umeli naš položaj.

O dvoboju.

(Študija † † †.)

Mnogo se je že govorilo in pisalo o dvoboju, mnogo se še govori in piše o njem, mnogo, preveč se še dvobojuje! Celo naš parlament je postal zadnji čas torišče za dvoboj. Primerno je torej o tem zapisati nekaj mislij.

Kaj pa je prav za prav bistvo dvoboja? Kje je iskati njegovega izvora in kaka je njegova

LISTEK.

Dva svetova.

Tomaž Akvinski in »Neue Freie Presse«. Težko je, izgovoriti ti dve imeni v jednj sapi. Akvinat, svetnik, največji katoliški modroslovec, in »Neue Freie Presse«, glasilo racijonalistov in materijalistov. Dva svetova odpreta se pred nami, katera loči globok, nepremostljiv prepad.

In vendar klanja se velikemu duhu Tomaža Akvinskega tudi »Neue Freie Presse«.

Nedavno zamrlí Ihering, protestant, jeden največjih sodobnih pravnikov. očita v drugej izdaji svoje znamenite knjige »Der Zweck im Recht« nemškí modroslovcem in protestantskim bogoslovcem, da popolnoma prezirajo velikanske misli Tomaža Akvinskega. »Jaz«, pravi Ihering, »bi mogóče te knjige ne bil spisal, ako bi bil poznal te misli preje, kajti temeljne misli, za katere se mi gre, izrazil je uže ta veliki mislec v popolnej jasnosti in kar se da določno«. Spominjamo se, kako je pred leti dunajske liberalne liste neprijetno dirnulo, ko je znan pridigar porabil te besede Ihe-

ringove. Tačas skušali so jih kar utajiti. Sedaj pa so našli novo stališče nasproti temu, racijonalistom in materijalistom tako neljubemu dejstvu.

V preteklem mesecu spisal je znani racijonalist Hieronymus Lorm (moravski žid Henrik Landesmann) za »Neue Freie Presse« listek, ki ga je list priobčil seveda z veseljem. Lorm ne taji ravnokar omenjenih besed Iheringa. Z velikim spoštovanjem govori celo o sv. Tomažu Akvinatu ter ga hvali.

Previdni moramo biti, kedar hvali racijonalist svetnika. Saj so racijonalistom svetniki le neprijetne prikazni, katere jih spominjajo smrti in prihodnjega življenja, zatorej jih racijonalist Bauernfeld imenuje »die Lebensverneiner«. Torej, latet anguis in herba.

Tudi Lorm - Landesmann pokaže kmalu svoj pravi namen. Akvinat mu je »der einsame Denker«, kateri prebiva visoko gori v sinjih višavah modroslovja, katerega torej lahko občudujemo, ako ga tudi ne razumemo. In razume ga ne ta Hieronymus Lorm, ali ga pa neče umeti, kajti Lorm piše: Die Unerkennbarkeit, die Unerreichbarkeit der ewigen Wahrheit, die immerdar hoch

über allen Dogmen des Glaubens und allen Ergebnissen der Wissenschaft schweben wird, bildet den erhabensten Gipfel in der Weisheit des Thomas, mag er auch, der Kirche gehorchend, eine imaginäre theologische Bahn zu jener höchsten Krone der Erkenntnis und zugleich zu ihrer ewigen Verhüllung gebaut haben«. V takej čudnej, spačenej podobi vidi Akvinata racijonalist, kateremu je po Lessingovem izreku dvom ljubši od resnice.

Toda govoriti smo hoteli o drugej strani Lormovega listka. Lorm se silno boji tega, kar on imenuje »Neu-Thomismus«, torej oživljenega tomističnega modroslovja. Cerkev, tako se boji Lorm, porabiti hoče nauke Akvinatove, da ustavi »das Fortschreiten der Wissenschaft, der Civilisation und der Humanität«. Glasovita okrožnica sv. očeta Leona XIII. »Aeterni Patris« z dné 4. avgusta 1879 ni Lormu kar nič po godu, kajti ona je pravi začetek oživljenja tomističnega modroslovja.

Ne brigajmo se za jezo in strah racijonalista, kateri dobro vidi, kakšno ostro orožje v boju za resnico ima cerkev v modroslovju sv. Tomaža

zgodovina? Ali ga moramo zavreči in obsoditi in zakaj? Poglejmo nekoliko natančnejše!

I.

Večina juristov in moralistov definira dvoboj nekako tako-le: »Če se dve osebi prostovoljno, po treznem prevdarjanju in sporazumljenju, kar se tiče kraja, časa in orožja, bojujeta, tako da je njuno življenje v smrtni nevarnosti, potem pravimo, da se dvobojujeta.«

Torej prostovoljno, ker dotična oseba sama in jedino ona sama tako hoče. Iz tega lahko sklepamo in določimo, kaj ni dvoboj, ker o mnogih prepornih stvareh še mnogi ni na jasnem, ali naj jih imenuje dvoboj ali ne. Le recimo, država zahteva, kar se je že čisto pripetilo, — vzgledov kaže povestnica dovolj — da se bojujeta v pričo obeh nasprotnih vojsk le dva, najhrabrejša, najzanesljivejša junaka, potem tega ne moremo imenovati dvoboja v kaznjivem smislu, ker tukaj prvič ni dejanje v pravem smislu prostovoljno, drugič pa gre za to, da se zabrani mnogo večje prelitje krvi in mnogo več nesreče. Prav tako ne smemo šteti k dvoboju onih srednjeveških bojev, v katerih so kazali vitezi svojo moč in izzivali nasprotnike, naj se merijo z njimi. Ti boji »Kampf-, Ritterspiele, Tournoi«, niso imeli namena, nasprotnika umoriti, še celo raniti ne, temveč jedino le razorožiti ga. Vaje v orožju isto tako niso nikak dvoboj, ker se uporabljajo pri njih vsa mogoča sredstva, maske, rokavice itd., da se zabrani vsako ranjenje ali usmrčenje. In če se vendar le pripeti kaka nesreča, potem spada to v ono kategorijo, kakor če si kdo pri jezdenju, tekanju, telovadbi zlomi ali izpahne nogo ali roko ali kaj drugega poškoduje. Glavni znak kaznjivega dvoboja je namen, nasprotnika umoriti ali vsaj raniti.

Končno ne spadajo k dvoboju tudi oni boji ne, katere provzroči momentna sila, ki nastanejo med dvema osebama iz hipne jeze razžaljenja, če se namreč nasprotnika takoj spopadeta in boj končata, ne da bi se poprej dogovorila glede orožja, časa in kraja; jasen vzgled so nedeljski pretepi kmetjskih fantinov.

Pri starih Rimljanih so bili zelo priljubljeni tako zvani gladijatorski boji, v katerih sta se po dva in dva suznja ali ujetnika borila na življenje in smrt, in vendar tudi ti boji niso bili dvoboji, ker so bili gladijatorji prisiljeni k njim, in se je vsak izmed njih le za svoje življenje boril, to se pravi, je branil svoje življenje pred nasprotnikom.

V isto vrsto s prejšnjim moramo šteti onega, kateremu nasprotnik vsili orožje in ga primora, da se z njim bojuje, ker drugače ga umori brez vsakega pomisleka.

Interesantno je raziskavanje, kje se je dvoboj spočel in v kakih oblikah se je kazal v prvem svojem početku.

Pri prvih kulturnih narodih, Grkih in Rimljanih ne nahajamo niti najmanjšega sledu o njem. Ne, da bi Grk in Rimljan ne imela čuta za svojo čast, tega ne more nihče trditi; nasprotno, mnogi

vzgledi nam kažejo, da jima je bila njuna čast sveta, ne z ozirom na njuni osebi, temveč z ozirom na državo. Kajti največja čast za vsakterega državljana je bila: domovini zvesto služiti in povsod in vsikdar svoje dolžnosti izpolnovati. In ravno vsled tega, vsled takega pojma o časti, so bili Rimljani in Grki tako vzvišeni, recimo tako popolni, da jim niti na misel ni prišlo, da bi jim mogel njih čast vzeti in oblatiti vsak ničvrednež. Kolika razlika med starimi narodi in sedanjim napredno, moderno družbo, kateri more že vsak pijanec, vsaka neznačajna klepetulja vzeti in potemniti njeno čast! Da bi se pač učili od onih soditi človeka in ceniti njegovo vrednost, njegovo čast, po njegovem vedenju in njegovih delih, a ne po tem, kar razblebeče o njem kak zaviden obrekovalac. Po rimskem naziranju je pač tudi tako, pogosto škodoželjno obrekovanje, žaljenje moglo vzeti, uničiti čast, a samo onemu, ki je bil njegov početnik, in ne onemu, proti kateremu je bilo naperjeno. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. novembra.

Razsodba upravnega sodišča glede slovenščine pri graškem nadsodišču še sedaj tako razburja živce štajerskim nemško-nacionalnim kričačem, da ne morejo utihniti s svojim revskanjem nad vlado in sploh nad vsem, kar ne trobi v njih rog. Toda, čim dalje lajajo, tem večje kozlestreljajo. Najpreje so trdili, da velja sklep dunajskega upravnega sodišča samo za ta jedini slučaj. Ko so jim pa oficijozni listi pojasnili, da temu ni tako, ampak da se je plenarni senat pod predstvom Stremayrovim načelno izrekel za upravičenost zahteve slovenskih odvetnikov, izmislile so si nemško nacionalne butice drug argument. Trdijo namreč, da upravno sodišče v tem slučaju ni bilo kompetentno, ker to baje ni več pravno, marveč upravno vprašanje. Kdo se ne smeje! Vzemimo, da bi bilo vprašanje glede dopustnosti slovenščine pri graškem nadsodišču res upravno vprašanje, je vendar upravno sodišče kot najvišje sodišče in le ono kompetentno in torej njegova rozsodba absolutno veljavna. Nemško-nacionalna klika se je pa osmešila še na drug način. V isti sapi namreč, ko odreka kompetenco upravnemu sodišču, pravi, da ima zakonito veljavo jezikovna praksa bivšega graškega višjesodnega predsednika Waserja. To so argumenti!

Glasovanje o zatožbi Badentjevega ministerstva v zadnji seji poslanske zbornice je bilo v marsičem prav zanimivo. Zastopniki italijanske iredente so se, kakor navadno, tudi sedaj izkazali hvaležne osrednji vladi s tem, da so se deloma v odločilnem trenutku ukradli iz zbornice, deloma pa, in sicer večji del glasovali za predlog nemških kričačev. Morda se konečno vendar le spametujejo višji krogi ter jamejo dostojno prezirati tako zahvalnost. Z levičarji sta glasovala tudi iz katoliške ljudske stranke izstopivša poslanca Kapferer in Schöpfer, mej tem ko se je po-

slanec Rohrercher vzdržal glasovanja. Odsotnih je bilo lepo število poslancev in mej temi tudi več članov naše slovanske krščansko-narodne zveze, kar gotovo ni bilo lepo. Največje presenečenje in začudenje pa je vzbudila v zbornici vest, da so odsotni kolovodje nemških kričačev, prvaki prusške Schönererjeve klike, namreč poslanci Schönerer, Iro in Kittel. Možje, ki imajo največ zaslug, da se je pričela gonja proti Badenijevemu ministerstvu, so v odločilnem trenutku pustili svoje pristaše na cedilu. Schönerer je, kakor je izjavil predsednik, opravičil svojo odsotnost, ostala dva pa tudi tega nista storila. Schönerer je najbrže moral romati na grob svojega malika Bismarcka.

Jubilejna seja poslanske zbornice se vrši, kot smo že omenili, prihodnji petek, dne 25. t. m. Dne 16. t. m. dopoldne se je vršila seja načelnikov vseh državnozbornskih klubov, kateri je predsedoval zbornični predsednik dr. pl. Fuchs. Z večino glasov vsprejel se je nasvet predsednikov, naj se v slavnostni seji naroči predstvom, da izroči vladarju najudaneja voščila povodom petdesetletnice vladanja. Pa tudi pri tej seji je bilo nekaj zanimivih prikaznij. Socijalni demokratje k tej seji niso poslali svojega načelnika, marveč jih je zastopal le sodrug Schrammel, Schönererjance pa posl. Wolf. Ta mož pa je, ko je čul, kaj se bode obravnavalo pri seji, pobral kopita ter s tem zopet pokazal barvo Schönererjanske klike.

Položaj na Ogerskem je bil minule dni zelo neugoden za Banfyja in njegovo kliko in razni listi so napovedovali krizo v budimpeštanskem kabinetu. Nekateri listi, mej njimi seveda tudi krepka zagovornica mažarskega šovinizma, židovska klepetulja »N. Fr. Presse«, so pa tudi napovedovali, da bo spomenik generala Hentzija vrgel tudi vojnega ministra Krieghammerja. No, akutna kriza je za sedaj, kot smo poročali, odstranjena, ne ve se pa, kaj nam prinese bližnja bodočnost. Opozicijske stranke ogerskega državnega zbora izjavljajo, da bodo še nadalje napadle vlado radi tega spomenika ter da preje ne odnehajo, dokler vlada ne popravi krivic, ki jih je provzročila ogerskemu narodu. Posebno nestrpno pa pričakuje vse onega dne, ko se premesti spomenik, kajti znano je, da ima Budimpešta dovolj takih elementov, ki se ne strašijo nobenih zlodejev in da bodo besede, ki jih je izgovoril Posl. Pichler, našle odprta srca mažarskih revolucionarjev.

Vprašanje glede Filipin bo najbrže danes definitivno rešeno, toda na veliko škodo Španije. V pariskih diplomatskih krogih prevladuje splošno mnenje, da Zjedinjene države severoameriške ne odnehajo preje, dokler se jim ne ustreže na vsej črti. Pa tudi o kaki odškodnini za oropane otoke se sedaj nič ne govori in prej ko ne bodo morali Španci popolno zastonj prepustiti bogato otočje in jim Amerika niti ne bo povrnila stroškov povodom zadnje vojske. Vlada v Madridu je sicer strogo naročila članom mirovne komisije

Akvinskega, in kateri zatorej vsklikne: »Der Verlauf dieses Kampfes bedingt die Zukunft der deutschen Nation«. Mi bi mislili, da se to gibanje ne tiče samo Nemcev. In res se je pričelo pri vseh narodih veselo življenje na polju tomističnega modroslovja.

V Rimu sta bila vneti privrženca in širitelja naukov angeljskega učitelja kardinal Zigliara in P. Liberatore S. J., oba sedaj že zamrli. Toda njihov duh živi v raznih katoliških učiliščih večnega mesta. V Piacenzi pa izhaja list »Divus Thomas«, ki zastopa to gibanje.

Na Španskem je ženijalni Gonzalez, stoječ povse na modernih tleh, navdušen oznanjevalec modroslovja sv. Tomaža.

Izmed francoskih učencev sv. Tomaža imenujemo le Lacordaire-a, bivšega odvetnika, pozneje dominikanca, in Monsabré-ja.

Da se mej Nemci širijo nauki sv. Tomaža, kažejo nam imena Plassmann, Schützler, bivši protestant, in ne v zadnji vrsti ime velicega barona Vogelsanga, čegar socijalno-politiški nauki temeljijo v naukih sv. Tomaža.

Bratje Čehi imajo v osebi prof. Kadeřavek-a izvrstnega poznatelja sv. Tomaža in med Poljaki širi njegove nauke Gornisiewicz.

Da tudi Slovenci nismo popolnoma zaostali, vé vsakdo, kdor pozna naše gibanje osobito v zadnjem desetletju.

Bojazen židovske »Neue Freie Presse« pred vstajajočim tomizmom je torej povse upravičena. Ravno ta bojazen pa nam jasno kaže, od kod ima crpati moči katoliško gibanje.

Moji Marenki.

(Česki spisal K. Křen.)

(Dalje.)

»Gospod stotnik, vi ste zasramovali Mařenko, zasramovali ste mene in z nama vse, ki so z nami jednake misli. Da, to ste storili, in zdaj se še osmelite prositi, da bi vam dal Mařenki roko?«

»Jaz, da sem vás jaz zasramoval?«

»Vedeli ste, da nimam tu v okolici v krogih, v kakršnih se giblujete vi, dobrega imena, ker« — Petura se je trpko nasmejal, — »ker sem Čeh! Vi ste poznali nazore teh krogov, vi ne čutite s tem, kar diše s Slovani, dasi sami po rodu Slovan, vendar ne čutite, — in ponižali ste se k dekletu iz tega rodu! Vendar, s kakim namenom, gospod stotnik, s kakim?«

»Moj namen je bil najčistejši. Mislim sem vzeti Mařenko za ženo brez ozira na svojo ali njeno narodnost. Saj pri meni ne velja ta ali ona barva; čegar hleb ješ, tega pesem poj, to je moje načelo. In domovina? To je mamljiva slika, ki razsaja po glavah nekaterih prismojencev ravno tako kakor narodnost! Človek bi smeha počil! V sedanjem času mora biti človek kakor trgovec. Če pride Oger, govorim ž njim ogersko, z Nemcem nemški, s Francozom francozki, če razumem, in tako z vsakim, ker to zahteva svet!«

Stotnik si je gladil samoljubno svoje črne brke, misleč, da je s temi besedami Peturo popolnoma premagal.

Petura se je lahko odkašljal. Jeziti se ni znal, a znal je govoriti na srce.

»Vsakega častim, kdor ima načela — vendar dobra načela. Dobra načela so zdravo deblo, na katerem uspešno dozoreva ovočje naravnega življenja. Toda nazori, kakršne ste razodeli vi, niso dobri. Znan mi je moder svet: »Bodi nad vse veren samemu sebi in iz tega bo prišlo kakor iz noči dan, da ne bodeš nikomur neveren!« Neveren, razumite me, gospod stotnik, neveren nikomur, niti sebi niti drugim in med te druge štejem za Bogom roditelje, narod in domovino!«

Parizu, da se ne smejo udati ameriški sebičnosti, toda več nego protestovati proti temu ne morejo in najbrže bodo podpisali mirovno pogodbo s pripomnjo, da najodločneje ugovarjajo zahtevi Amerikanov glede Filipin. To bo torej vse, kar morejo storiti v tej zadevi. Nerešeno je torej le še vprašanje, kaj store napram tako nečutenemu postopanju Mac Kinleyeve vlade ostale evropske velesile. — O Angliji je pač znano, da bi rada Špance utopila v žlici vode, toda od naše države ter od Rusije, Francije in morda Nemčije pa pričakuje ves svet, da bodo tu storile svojo dolžnost in ne dopustile, da pride krivica do veljave.

Rusija in Nemčija napram Turčiji. Rusko časopisje se v poslednjem času zelo mnogo peča z najnovejšimi dogodki na Kreti ter z razmerami mej Turčijo in Rusijo na jedni in mej Nemčijo in Turčijo na drugi strani. V celi dobi, od kar se je pričelo reševati krečansko vprašanje, je dobil turški sultan dovolj očitivnih dokazov, da mora Turčija vedno računati na moč in vpliv Rusije, ki je priporila neodvisnost Grkom, Rumuncem, Srbom in Bolgarom, ki je ravno sedaj največ pripomogla, da je krečansko prebivalstvo rešeno mohamedovskih krvoločnikov in ki poprej ne bo mirovala, dokler se tudi Makedonija, Bosna in Hercegovina ter stara Srbija popolno ne osvobode turskega jarma. Ko bi Rusija ne bila posredovala pri rešitvi krečanskega vprašanja, bi se danes ne bilo rešeno, kajti Angleži, Francozi in Italijani niso znali prijeti stvari na pravem koncu in se jih konečno sultan tudi toliko ne boji. In vendar sultan ter njegova vlada skoro popolno prezirata Rusijo, poklanjata se pa do tal vladarju Nemčije, ki je prva obupala nad rešitvijo prebivalstva na Kreti in potegnila seboj še zaveznico Avstro-Ogersko. Prav nič ne koristi Turkom, da je cesar Viljem obiskal orijent, kajti vpliv Rusije se ni nikakor zmanjšal, nič jim nadalje ne koristi onih 16 milijonov, ki so jih dali za vsprejem nemškega vladarja, nasprotno pa so zelo oškodovani, ker s tem je postala Turčija pravi plen nemške trgovine in pohlepnosti po novih pridobitvah.

Tedenski koledar.

Nedelja, 20. nov.: 25. pobink. evang.: Jezus prorokuje razdej. Jeruzalema. Mat. 24. Feliks Val. spozn. — Ponedeljek, 21. nov.: Darovanje M. D. — Torek, 22. nov.: Cecilija d. m. — Sreda, 23. nov.: Klemen p. m., Felicita m. — Četrtek, 24. nov.: Janez od Križa sp. — Petek, 25. nov.: Katarina d. m. — Sobota, 26. nov.: Maver m. — Solnce izide 25. nov. ob 7. uri 20 min., zaide pa ob 4. uri 15 min. — Lunin spremin: Prvi krajec 20. nov. ob 6. uri 3 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo dne 20. novembra: v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo sv. Cecilije zl. Adolf Kaim, graduale Foersterjev, ofertorij I. Ch. Rinkov. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa tertia zl. Mih. Haller, graduale Foerster, ofertorij Mettenleiter.

Stari Petura si je težko oddihoval. Po vaskovitem obližju so mu kapale solze, ko se je obračal k Havranu z nadaljnjimi vročimi besedami:

»Gospod stotnik! Vi ste vojniki, bojevniki za pravice trpečih. Bodite tudi bojevniki za pravice svojo domovine in naroda, iz katerega izhajate vrnite se zopet k temu narodu, saj je tako dober, pošten in ljubezni vreden, darujte tudi svoje moči narodu in potem ne bo težka materi zemlja, potem bo blagoslavljal vsak vaš korak, potem nam boste, gospod stotnik, tudi dobro došli v Libiće na Moravsko in jaz radostno položim roko svoje Mařenke, če bo še pri volji, v pošteno vašo dešnico.«

Dolgo je še sedel stotnik pod lipami, ko je Petura že odšel. Peturove besede niso ostale brez uspeha.

O podobnih stvareh je čul stotnik že mnogokrat obilo, vendar iz neprijateljskih ust. Mogel je tedaj obravnavati predmet z obeh stališč. Stotnik je tako, in naenkrat je začutil hrepenenje po rodni vasi na pobočju Krivana, srce se mu je

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. novembra.

(God pokojne cesarice Elizabete.) Danes imajo prosto šolski zavodi ter so se udeležili dijaki sv. maše, ki se je darovala za pokoj umrle cesarice Elizabete. Drugi verniki so dohajali v obilnem številu v cerkev in molili za blagor svoje, na zemlji tako bridko skušane, a sedaj v Bogu počivajoče vladarice.

(Poziv slov. državnim poslancem!) Načelnik »slovanske krščanske narodne zveze« nujno prosi vse gospode državne poslance te zveze, da zanesljivo pridejo vsi k seji prihodnji torek.

(»Naša straža«.) V dolgem članku sinočni »Narod« izgovarja svoje somišljenike, ker niso prišli na osnovalni shod »Straže«. Članek kaže, da je pisec njegov prepričan, da je stvar, katero zagovarja, izgubljena že »a priori«. Na dokaze ne moremo odgovarjati, ker »Narod« za svojo trditve nobenih ne navaja, na psovke, s katerimi pita odlične slovenske rodoljube, nečemo odgovarjati, in bahanje, da vse, kar imamo narodnih naprav, vse vzdržuje narodna stranka, radi prepuščamo »Narodu«, kajti požrtvovalnost naše duhovščine in svetnih naših somišljenikov je znana, znana so pa tudi dela, društva, zavodi, hiše, stotine sirot itd., katere vzdržujejo naši prijatelji. Na vse to molčimo, ker smo izjavili, da se glede »Naše straže« ne bomo prepirali z »Narodom«. Z ozirom na smisel »Narodovega« članka o »Naši straži« le toliko rečemo, da bi nedostojnejše in in za Slovence bolj žaljivo niti rajni ljubljanski »Tagblatt« ne mogel pisati. Ponavljamo torej, kar smo že zadnjič omenili, da naj gospoda okoli »Naroda« popravi vnebovpijočo krivico, ki jo je povzročila slovenskemu narodu s tem, da koplje grob novemu prepotrebemu društvu takoj pri porodu. — »Narod« pravi koncem svojega članka: »Ako se naj narodna stranka oklene »Naše straže« in jo podpira, mora imeti garancij, da ostane društvo nad strankami. Ta garancija obstoji v tem, da se voli v odbor pet pristašev narodne stranke in pet pristašev klerikalne stranke, in sicer tiste, katere določita vodstvi obeh strank. To je pogoj in le če se to izpolni, sme »Naša straža« upati na podporo narodne stranke, brez katere bo sicer društvo brez pomena.« Na to odgovarjamo: Zakaj ni prišel nobeden gospodov od »Naroda«, da bi bil na osnovalnem shodu, torej na pristojnem mestu, to zahtevo naznanil. Sploh pa imenik izvoljenih odbornikov s Kranjske kaže, da se je osnovalni odbor na to oziral ter dejanjskim strankarskim razmeram primerno odbral odbornike. Toda ker nam ni za osebo, marveč za stvar, smo tega mnenja, da začasno vodstvo »Naše straže« prav stori, ako ustreže tej zahtevi, katero objavlja »Narod« kot pogoj, pod katerim se pridruži »Narodova« stranka kolu »Naše straže«. Naše mnenje je zato nastopno: Kakor hitro vodstvo narodne stranke izjavi, da se strinja z zahtevo, naznanjeno v tem »Narodovem« članku, smo mi pripravljeni vse storiti, da društvo in

po dolgem času zopet razvnelo v ljubezni do rodne kraja.

Izprosil si je dopusta in odšel v svoj rojstni kraj.

Hoj, kako se je razveselilo srce sivega starca, ko je pritiskal na očetovske prsi svojega ljubljene Karola, stotnika! In stotnik? Razjokal se je na očetovih prsih in našel mir.

Gore so mogočno zašumele v pozdrav zopet najdenega sina.

Gore so vabile, kakor je bilo videti, stotnika k sebi s posebno močjo. Z dnevom je šel na nje in se vrnil s poznim večerom v očetovo naročje. V domačih gorah mu je izginilo iz glave in srca sovraštvo do domovine.

Često je obstal na svojih sprehodih pod visoko jelko in nehote sklonil na njo svojo glavo. In jelka je, kakor bi ga umela, pripogibala svoje veje, vlivala mu v srce moč in ga napojevala s svojim zdravim vonjem.

Na materinem grobu se je pretrgala poslednja nit, ki je vezala stotnika z neprijatelji. Tiha molitev in vroče solze so omile njegovo krivdo in ga pomirile s pokojno materjo. (Dalje sledi.)

vodstvo naše stranke vse potrebno ukrene, da se tej zahtevi ustreže. Ta korak naj pokaže, kako krivično je, ako se naši stranki očita koristolovstvo pri novem društvu, dokaže naj, da so naši somišljeniki storili vse, da se društvo »Naša straža« osnuje na podlagi vseslovenske jedinstvi.

(Prva slovenska sodnijska razprava) po novem civilno pravnem postopanju pri c. kr. okrajni sodnji v Rožeku na Koroškem se je 17. t. m. vršila. Našim čitateljem je že znano, da je ljubljanska pisarna dr. Krisperja za slovensko koroško stranko pri imenovani sodnji uložila slovensko tožbo, o kateri se je že 7. oktobra t. l. vršila razprava, pri kateri je sodnik Janez Pirker razglasil sklep, da se bo obravnavalo nemško in zapisnik tudi v nemščini sestavil. Iz pravnih razlogov se je bila tista razprava preložila in v nadaljevanje obravnave delegiral okrajni sodnik v Podklostru. Nadaljevanje razprave vršilo se je pa vključ temu v Rožeku samem, ker je bil podklosterski sodnik Roschanz (Rožanec) nalašč comissionaliter tja prišel. Ta razprava je vredna, da se jo omenja in na njo opozarja koroške rodoljube radi tega, ker se je po predlogu zastopnika tožiteljice dr. Brejca vršila v slovenskem jeziku in se je nasprotnikovemu zastopniku notarju Rabitsch-u samo dovolilo, da svoja izvajanja v nemščini pove in se jih nemško protokolira, tako da je bila razprava uprav taka, kakoršne so ustne razprave pri okrajni sodnji ljubljanski, kadar nastopajo stranke ali zastopniki slovenske in nemške narodnosti. Ta jezikovni vspeh kaže, da je vendar tudi na Koroškem mogoče še kaj doseči, če se ne odneha. Treba sedaj samo, da ostanemo konsekventni vseskozi in da vzlasti gg. odvetniki, ki imajo pri koroških sodnijah opravka, dosledno pri vseh Slovencem namenjenih sodnijah na Koroškem zahtevajo za slovenske stranke slovenske razprave.

(Uradniki ljubljanskega magistrata) so se včeraj pod vodstvom gosp. Vončine zahvalili županu Hribarju in obč. svetu za zboljšanje službene plače.

(Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri, v nedeljo, se bo pela v tretjič prav zabavna opereta »Klarica na vojaških vajah«, ki je doslej še vedno napolnila gledališče. Opereta se postavi potem za nekaj časa z repertoireja. — V torek, 22. t. m., se bo igrala klasična žaloigra »Emilija Galotti« G. E. Lessinga, ki se je prevedena na francoski, angleški, ruski in poljski jezik, igrala že na najodličnejših evropskih odrih. — V četrtek, 24. t. m., se bo pela velepričljubljena opera »Trubadur«.

(Jubilejne podpore.) Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani je sklenila na svojem letošnjem občnem zboru dne 2. februarja, da se podeli v spomin petdesetletnice cesarjevega vladanja ter desetletnega obstanka bolniške blagajne štiri podpore po 10 gld. svojim onemoglim članom oziroma njih vdovam ali sirotam. Pismene prošnje naj se dpošiljajo društvenemu načelniku g. J. Šlegelnu, Poljanska cesta v Ljubljani.

(Dr. Rieger,) veliki češki rodoljub, bo praznoval 10. decembra 1898 osemdesetletnico. Čehi se pripravljajo, da pokažejo ta dan zaslužnemu možu srčno hvaležnost.

(Ob godu pokojne cesarice Elizabete.) Danes povodom goda pokojne cesarice objavimo dopis, katerega nam je poslal slovenski rojak iz Buenos Aires, kako so ondi obhajali žalostno slavnost ob smrti naše vladarice. Strela z jasnega neba ne mogla bi ljudstva bolj osupniti, kakor so ga iznenadili klici po ulicah letajočih prodajalcev boletina kričeč: »El asesinato dela imperatriz Elizabeth de Austria-Ungria por un anarquista italiano«. Prihodnji dan sta velika dva časnika: »La Preusa« in »La Nacion« poleg telegramov tudi že prinesla s podobo blagega obličja na tako žalostni način umrle cesarice obširni životopis, obžalovaje ob enem prezgodnjo smrt in strogo obsojevaje hudodelstvo, tembolj ker je bila žrtev slabotna plemenita ženska. Kako hitro smo toraj vedeli, je razvidno, ako v poštah vzamemo, da je ob 3. popoldan nehalo biti plemenito srce in tukajšnji čas dunajskemu za 5 ur 22 minut kasneji, bila je novica dobro uro pozneje že pri nas. Podrobnosti telegramov ki so o tej zadevi sledili celi teden, ne bom omenjal, ker so vam že znani, n. pr. globoki vtis, ki je ta slučaj povzročil po

vsem svetu, najbolj pa v Evropi, nad vse pa v Avstriji; dalje preganjanje Italijanov zlasti na Dunaju, v Gradcu, Ljubljani in Trstu, kar se sploh ne odobruje. Glavni moj namen je opisati vam zadoščno opravilo, ki se je vršilo tukaj 17. sept., dan pogreba namreč. V ponedeljek že snidel se je odbor tukajšnjega »Avstro-Ogerskega medsebnega pomožnega društva« pod predsedstvom poslanika kneza R. Wrede, in je sklenil: Da se naroči brzojavno c. kr. gen. konzulu N. Mihanoviču, ki je začasno v Evropi, položiti v imenu vseh krasni venec na krsto, da se naroči v tukajšnji stolnici črna sv. maša za pokojnico in da se povabijo tukajšnja vlada, vsi avstrijski podaniki in tudi zastopniki drugih narodov. Vabilo v ta namen, seveda v španskem jeziku, glasilo se je slovenski prestavljeno bistveno tako: »Avstro-Ogerska tukajšnja naselbina Vas uljudno vabi, biti pričujoč pri žalni svečanosti in memoriam Nj. Vel. presv. cesarice Elizabete, za kar Vam bo naselbina vedela hvaležno priznanje«. Ob 9. uri dopoldan napolnilo je ljudstvo prostor pred katedralo, čakaje namreč c. kr. poslanika in drugih povabljenih, nastopili so tudi vojaki, bataljon pehote s črnim trakom ovito zastavo in črno ovitimi bobni, dalje baterija topništva in pa eskadron častne telesne straže prezidentove; ti zadnji v huzarski obleki. Ob 10. uri se je pričela sv. maša. Bil sem bolj pri zadnjih, ogniti se tako vsake gnječe, in vstopivši našel že srednjo ladijo natlačeno ljudi, zlasti ženstva. Moški odbrali smo si stranski dve ladji. S črnimi zagrinjali povešene stene in brez števila luči pred velikim altarjem, kjer je daroval sv. mašo prevz. nadškof M. Castellanos z asistencijo štirih kanonikov, povišavalo je vsa srca v tem tistem svetišču, kamor vkljub vse spačenosti, vendar še vsak prihiti iskat dušne tolažbe; nikdar se ne spomnim, da bi bil bolj odkritosrečno pobožnost videl. Sredi cerkve ravno pod kupolo stal je visok katafalk, katerega stebri so bili oviti s cesarskimi barvami; vrhu tega pa stal po avstr. umetniku Vögele iz gipsa natančno izdelan doprsni kip cesarice, pred kipom položena pa na svilni z zlatom obšiti blazinici cesarska krona. S cveticami posute stopnjice vodile so do kipa, nad njim od oboka pa sta viseli dve cesarski zastavi. Krog v prvi vrsti gorelo je obilo debelih sveč na zlatih kandelabrih, v drugi pa so bili postavljeni sedeži za odlične povabljene. Vlado zastopali so novoizvoljeni prezident in pa ministra vnanjih zadev in vojne; dalje je bilo videti mnogo višjih drž. uradnikov in častnikov, senatorjev, deputadov itd. posebno pa mnogo dam tukajšnje visoke družbe, in končno do malega vsi poslaniki in konzuli vnanjih držav. Izvrstni pevski zbor, kakoršnega še nisem slišal v Ameriki, spremljevan s še izvrstnejim orkestrom, pod vodstvom enega prvih umetnikov v godbi g. Furloti, poveščevala sta še bolj to resno svečanost, da je bila vredna visokega rodu in vzvišenih čednosti preblage pokojne. Po dokončani sv. maši podala se je preč. duhovščina pred katafalk, kjer se je opravila molitev po obredu, in pevski zbor je zadnjikrat zapel Libera tako ginljivo, da je šlo vsem do srca, in ni čuda toraj, da so celo možaki imeli solzne oči, gledaje nežne poteze lepega obličja, iz katerega je v življenju vedno sijala le milost. Kruta osoda, kako si mogla dopustiti, da to staroslavno rodbino zadene tako britki udarec? Po danem blagoslovu prevz. g. nadškofa pogledal je sleherni še mili obraz, katerega je ta dan neizprosno smrt zakrila za vselej vsem, ki so jo tolikanj spoštovali in ljubili. Iz cerkve grede na vratih zahvalil se je poslanik vsem odličnim povabljenim osebno, med tem, ko je vojaštvo z godbo na čelu mimo defiliralo. Vsem drugim pa je prihodnji dan bila izrečena najtoplejša zahvala v časopisih. Sploh se je pa govorilo, da tako srca pretresajoče prilike, kjer je resnobna smrt nemo pričala svojo mogočnost, tukajšnje mesto še ni imelo.

M. Globočnik.

(Novo šolsko poslopje) so dogradili te dni v Vodica in se v kratkem vrši tehnična kolavdacija.

(Zreče pri Konjicah), 18. nov. Včeraj imeli smo volitev občinskih zastopnikov. Ista se je vršila mirno. Vdeležba glasovalcev iz vseh troje razredov sme se v primeri z ono v prejšnjih letih imenovati nenavadna, imenito drugi razred poslal je na volišče čez polovico svojcev, a v prvem so izvzemši eno posestnico prišli vsi. V »novem«

odboru, ki šteje 12 oseb, sta samo dva nova odbornika. In le nekemu pač vsem nam neljubemu naključju je pripisati, da sta dva »stara« odbornika odstopila prostor »novima« zastopnikoma, vzlasti nam je žal za jednega, ki je že veliko storil v korist občine in še bo, kakor upamo, z dosedanjim veseljem deloval tudi zanjeprej v blagor ljudstva.

(Iz Celja.) Martinovo je bilo prav zanimivo. Moški in mešani zbor sta zapela prav lepo več ljubkih pesmij, godba, ki je, še le ustanovljena, prvič nastopila, nas je osupnila, kako že dobro svira. Bog daj g. dr. Karlovščaku (pevovodji) in g. učitelju Mundi (godbovodji) v njih vrlem in požrtvovalnem delovanju neutrudne vstrajnosti. — Igrali sta se potem dve igri: »Gluh mora biti« in »Berite Domovino«, ki je predelana po »Berite Novice«. Vsi so prav dobro glumili, zlasti gospodičina Leitgebova, gospa Karlovščakova, gg. Trček, Rebek, dr. Karlovščak in dr. Ravnihar. Da bi jih kmalu zopet videli na odru. Zvedeli smo nekaj, da na Nikolajevo. Na svidenje takrat.

Slovenska dopisovalnica.

(Koroške novice.) Celovski mestni zbor bode na dan cesarjeve petdesetletnice dne 2. decembra pogostil mestne uboge. — V Celovcu in celovski okolici med otroci še vedno razsajajo nalezljive bolezni. Zato so ljudske in meščanske šole zaprte. — Kmetijsko zadrugo so ustanovili v Ukvah. — Cesar je daroval požarni brambi v Ločah 80 gld. — Gozdar J. Türk v Naborjetu je dobil srebrni zaslužni križec. — Skušnje za kovače bodo v Celovcu dne 22. decembra 1898. Prošnje je vložiti do 30. novembra pri deželni vladi. Prosilci morajo priložiti spridevala, da so se svojemu rokodelstvu prav priučili in da so služili najmanj tri leta kot kovaški pomočniki. — V Beljaku obesil se je sedlarski mojster L. iz neznanega vzroka. — Skladišče za poljske pridelke hočejo napraviti v Celovcu. — V Celovcu se je obesil 14letni trgovski pomočnik F. Gitzl. — Celovski »Musikverein« priredi danes 19. t. m. na imendan + cesarice Elizabete koncert, na katerem se bode pel Mozartov »Requiem«. — V rovu, ki veže Celovec z Vrbskim jezerom, utonil je dne 17. t. m. hišni posestnik J. Pozolt. — Opustili bodo fužine v Löllingu, kjer deluje 800 delavcev. Prevalje, Celovec, Lölling — vam značijo propad velike obrti na Koroškem, a to v dobi najbujnejšega »fortšrit-a«! Heil!

(Premetena tatica.) V cerkvi presv. Srca Jezusovega je te dni pogrešila neka prodajalka svoto 350 gld., katero je imela pri sebi. Prijela je poleg sebe stoječo žensko ter jo s pomočjo užitninskega paznika Goje preiskala, toda zaman. Kmalu potem pa je paznik zapazil na vrtu za ograjo denarnico, katero je bila tatica naglo vrgla od sebe, ter jo izročil lastnici.

(?) Dvoboju Vladimir pl. Gnięwosć je takoj po dvoboju naprosil državna poslanca kanonika Fischerja in Pastorja, da bi zanj posredovala in mu oskrbela zopetni vsprejem v katoliško cerkev, iz katere je vsled dvoboja izobčen. Prav nekaj takega smo brali tedaj, ko se je dvobojeval Badeni. Takoj po dvoboju je prosil, naj bi ga zopet vsprejeli v cerkev. Te čudne pojave je mogoče tolmačiti le na dva načina. Ali drži mnoge Poljake v cerkvi le narodna tradicija, ki jo pa o vsaki priliki skrunijo in rušijo, ali pa ima dvoboj v višjih krogih tako močne zagovornike, da se v najboljši volji skoraj ne morejo izogniti dvoboju. Če je prvo, je žalostno za poljski narod, ki tako rad s ponosom pripoveduje, kaj muk je že prebil za vero svojih očetov. Če je pa drugo resnično, je čas, da narodje protestujejo proti takim zagovornikom zločina. Ako je dvoboj zločin — in po državnih zakonih je zločin — je tudi zločinsko braniti dvoboj; je tudi zločinsko siliti koga k dvoboju; je tudi zločinsko odrekati komu čast, če se mu mrzi zločin! Naj bi vendar državni poslanci terjali jasnega odgovora, ali so zakoni samo za nas, za druge pa ne?

(Potopila se je) avstrijska ladija »Luigia Premuda« pod kapitanom Premuda iz Malega Lošinja na poti v Barcelono. Izginila je brez sledu.

(Jezuitje.) Francoski maršal Bugeaud se je nasproti algirskemu škofu jako pohvalno izrekel o nekem ondodnem sirotišču in vzgojevališču. »Prosim vas,« dejal je škofu, »oskrbite mi iz Francije takih duhovnikov, kakoršen je gospod Brumault, ki tako izvrstno vzgaja mladino! A

prosim tudi, le ne kakih jezuitov!« — »Tako?« odgovoril je škof smehljaje, »a gospod Brumault je — jezuit!« — »Kaj, jezuit?« začudil se je maršal. »Če je pa tako, pokličite mi le mnogo jezuitov?«

(Dopolnilna volitev.) Danes dne 19. t. m. je v Piranu dopolnilna volitev v deželni zbor istrski za mesto umrlega zastopnika Nikole Venierja za mestni volilni okraj Piran.

(Alkoholizem in norost.) Iz uradnega poročila deželne norišnice v Stenjevcu pri Zagrebu povzemamo sledeče: Bilo je v njej letos 679 umobolnih. Dve tretjini sta neozdravljivi. 35% je samo zaradi pijančevanja znorelo. Norost je bolj pogosta v onih krajih, kjer se ljudstvo hrani samo s turšično moko, manj tam, kjer je hrana mešana.

(Meste bombe — dete.) Ko se je sultan vračal v svojo stolico Jildiz-Kiosk, spremivši nemškega cesarja, plane iz množice neznan človek in vrže sultanu pred noge zavoj. Vse se prestraši; sultanov sin Abdel-Kader, ki je mislil, da so vrgli bombo, je zakričal: »Očeta mi hočejo ubiti!« Pa bomba se ni razletela, in napadovalec je bil prav krotkega obnašanja. Odmotali so zavoj, v njem našli otročiča, ki se je začel na glas jokati. Neznani mož je bil njegov oče. Povedal je, da je državni uradnik, ki že dolgo ni dobil plače ter ne more rodbine preživeti. Da bi rešil otroka smrti od lakote, vrgel ga je pred sultana. — Sultan je ukazal takoj izplačati zaostalo plačo uradniku, dete pa je vzel njegov sin Abdel-Kader k sebi.

(Korzet) nositi je prepovedal učenkam ruskih šol ruski naučni minister Bogojerov. Korzet je kriv, kakor je dokazal profesor Gersow po dolgih poskusih, raznovrstnih boleznih. Ker stiska prsa in pljuča, ovira dihanje. Odtod malokrvnost, slabokrvnost, in bledica. Ker pa brez dobre krvi sploh ne morejo delovati organi, zato so posledice glavobol, srčne napake, želodečne bolezni. Profesor Gersow pravi, da se je o tem z mnogimi poskusi in preiskavami popolnoma prepričal. Premnogo bolezni ženskam prinese — korzet.

(Lev na odru.) V Parizu se pripravlja mala drama, ki bodo v njej nastopile žive zveri. Posebno bo imel veliko ulogo lev, in sicer živ lev iz menežarije. Ljudje, ki najrajši gledajo kake komedije, se seveda že naprej vesele, da bo navsolašč lepa!

(Kuga v Indiji.) Najnovejša poročila javljajo, da se kuga v okolici Bombaya širi. V okraju Doharvor je doslej za kugo umrlo 2200 ljudij. Bolezen se širi od morskega obrežja proti notranjim okrajem.

(Sejmi po Slovenskem od 21.—26. novembra.) Na Kranjskem: 21. v Ljubljani (8 dnij), Gorenji Planini, Št. Vidu pri Vipavi in v Hotečrščici; 22. na Slapu pri Vipavi; 23. v Mojstrani, pri sv. Lovrencu na Temenici; 25. v Loki, Domžalah, Zatičini in na Krškem. — Na slov. Štajerskem: 21. Podčetrkom, pri sv. Barbari v Haložah, v Slov. Bistrici, Št. Juriju ob Tabru in Šoštanju; 25. v Kanižu, Ptuju, Dobju in Vildonu. — Na Koroškem: 24. v Oberdravbergu; 25. v Grajfenbergu. — Na Primorskem: 22. v Šmarju; 24. v Vidmu (14 dnij) in v Gorici; 26. v Cevdatu in Divači.

Društva.

(Vrhniška čitalnica) priredi v nedeljo dne 20. novembra v svojih prostorih veselico v prid Prešernovemu spomeniku. Vspored: 1. Govor. 2. Igra na harmoniji. 3. J. Stritar: »Sreča, poezija in Preširen,« deklamacija z živimi podobami. 4. Ipavica: »Moja Avstrija« in Volarič: »Grajska hči«, mešana zbor. 5. Igra na glasoviru. 6. Smetana: Sekstet iz »Prodane neveste« s spremljevanjem harmonija. 7. Vesela igra: »Polna žena«. 8. Prosta zabava in ples. — Začetek ob polu osmih zvečer. — Čitalnica vrhniška je torej prvo društvo, ki s čistim dobičkom te veselice prispeva v hvalevredni namen, da se našemu prvaku-pesniku postavi v Ljubljani primeren spomenik ob stoletnici njegovega rojstva. Nadejati se je, da bodo temu rodoljubnemu vzgledu sledila tudi druga naša zabavna in pevstva društva. To je želeli tem bolj, ker nabiranje prispevkov za spomenik le počasi napreduje, a 3. decembra 1900 — stoletnica Prešernovega rojstva — je že blizu. Prava narodna sramota bi bila, če bi ta znameniti spominski dan ne proslavili z odkritjem Prešernovega spomenika!

(Vabilo.) Kmetijsko in bralno društvo v Novi Štiti pri Gornjemgradu zborovalo bode dne 4. decembra t. l. ob 3. uri popoldne v šoli. Ži-

vinozdravnik gosp. Jelovšek bo predaval o živinozdravništvu. K prav obilni udeležbi najuljudnejše vabi

(Blagajništvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 25. okt. do 15. novembra t. l. poslali: Iz nabiralnika g. Majnika v »Narodnem Domu« v Ljubljani 1 gl. 34 kr. — Slavno upravnništvo »Mir-a« v Celovcu po g. V. Legatu zbirko 455 gl. 1 kr. — Podružnica v Ljutomeru po č. g. blagajniku J. Karbi 20 gl. in 30 gl. — Podružnica v Teharjih pri Celju 24 gl. 80 kr. — Podružnica za Priblo Ves in okolico po gosp. Lipšu 6 gl. — Izvenakad. podružnica v Gradcu po g. c. kr. okr. sodniku Fr. Hrašovcu 50 gl. udnine in 13 gl. iz nabiralnika narodno zavedne obitelji Zabredove na graškem južnem kolodvoru. — Veselo društvo na Podplatu 5 gl. — Slavna »Okrajna posojilnica v Krškem« 15 gl. — Slavno »Hranilno in posojilno društvo v Ptuj« kot jubilejski dar 100 gl. — N. N. z N. 10 gl. — Podružnica v Rečici po č. g. kapelanu Melhijoru Zorku 20 gl. — Sentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani po gospej Zupančičevi in gospici Lozarjevi 700 gl. — Gdč. Franjica Šmid na Gasteju pri Kranju iz društvenega nabiralnika 10 gl. — Podružnica za Laško po č. g. blagajniku Ivanu Gorisku 30 gl. — Moška podružnica na Greti pri Trstu 50 gl. 31 kr. — Podružnica na Bledu 100 gl. pokroviteljnine kot jubilejski dar. — Č. g. Ivan Sakser, župnik v Hoterdršici 2 gl. — Slavno upravnništvo »Slov. Lista« zbirko 3 gl. 21 kr. — Dalje so darovali kot jubilejski dar čč. gg.: stolni kanonik And. Kalan 10 gl.; bogosl. profesorji: Ant. Zupančič 5 gl.; dr. Aleš Ušeničnik 3 gl.; dr. Ivan Janežič 1 gl.; stolna vikarja Fran Birk 3 gl. in Luka Smolnikar 1 gl.; semen. podvodja Mih. Bulovec 5 gl.; spirituval dr. Fr. Ušeničnik 5 gl. in prefekt Evg. Lampe 2 gl. ter Jurij Aubel 20 kr. — Veselega srca se zahvaljujemo plemenitim rodoljubkinjam in rodoljubom za obilne darove in kličemo: Živeli nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju.) Dne 12. septembra sta pristopila k temu društvu odvetnika gg. dr. Iv. Dečko iz Celja in dr. Valentin Krisper iz Ljubljane in plačala v društveno blagajno skupaj 100 kron. — Sedaj ima društvo 6 ustanovnikov, kateri so plačali skupaj 300 kron. Imena prvih štirih ustanovnikov je »Slovenec« svoj čas objavil. Ako bi ti našli še daljnih posnemovalcev, uresničila bi se kmalu želja in namen društva, namreč, da si isto osnuje svojo lastno bolniško blagajno. Že od početka sem bil je jedini glavni namen tega društva, osnovanje lastne bolniške blagajne, ali ta namen izvesti je pač težko. Pogoji v dosego tega namena se tudi, namreč, da mora biti ali predpisano število (najmanj 300) članov ali pa gotovega premoženja čez 2000 gl. pri manjšem številu članov. Poprej je bilo sploh nemogoče izvesti ta namen, odkar se je za delokrog društva razširil na vse slovenske pokrajine, goji isto opravilne nade, da se mu bode v kratkem posrečilo si osnovati lastno bolniško blagajno. Da se namen društva čim preje uresniči, priporočamo gg. odvetnikom in notarjem, da podpirajo društvo na tem stremljenju. Ob enem pa tudi z veseljem pozdravljamo blagonaklonjenost prvih ustanovnikov, kateri so postavili temelj temu podjetju ter si gotovo postavili s tem svojim dejanjem v društvu trajan spomin.

(Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) napravi v nedeljo dne 20. novembra t. l. ob 3. uri popoldne javen shod v gostilni pri Cvanogerju v Blacah pri Blaškem jezeru. Ob ugodnem vremenu na prostem. — Dnevni red: 1. Pozdrav. — 2. Katere stranke se naj oklenejo Slovenci. — 3. O državnem in deželnem zboru. — 4. O naših šolah. — 5. Nasveti. — 6. Prosta zabava in petje. — Slovenci! Pridite vsi! Pri vstopu se je izkazati z vabilom.

odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico) priredi svoj letni občni zbor v sredo dne 23. novembra v mali dvorani gostilne pri »Sandwirt-u« v Celovcu s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo odbora. 3. Volitev novega odbora. 4. Poučno predavanje: »Narodni boj«. Govori g. Val. Podgorc. 5. »O potovanju po Laškem«. Poroča g. Josip Hrihar. 6. Prosta zabava s petjem. — K prav obilni udeležbi vabi vse celovške rodoljube, kakor tudi rojake iz okolice in drugih krajev

odbor.

Darovi.

Za Jeranovo dijasko mizo: Vpok. župnik gosp. M. Korošec v Ljubljani, 4 gl. — Neim. 2 gl. — Neim. v zahvalo 5 gl. — Mil. prošt dr. Anton Jarc 10 gl. — Gospodičina Jarcova 5 gl. — Neimenovan duhoven 3 gl. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. novembra. Povodom imen-dne pokojne cesarice Elizabete so se po celi monarhiji opravile žalne službe božje, katerih se je udeležilo uradništvo, šolska mladež in mnogo vernega ljudstva.

Gradeo, 19. novembra. Tukajšnji nemško-liberalni in nemško-nacijonalni listi z veseljem pozdravljajo postopanje »Narodove« stranke povodom otvoritve društva »Naša straža«, kateremu podtikajo klerikalne in panslavistiške namene. Izražajo nado, da tudi oni liberalci, ki so bili voljeni v odbor, izvolitev odklonijo.

Dunaj, 19. novembra. V sinočni seji mestnega zbora so se pojavili zopet burni prizori. Na dnevnem redu je bila prošnja katoliškega šolskega društva za podporo. Židovska odbornika Wrabetz in Brunner sta se vedla tako nedostojno, da je moral župan izključiti ju od štirih sej. Ker se nista hotela odzvati pozivu, morali so ju sluge iztirati iz dvorane. Za njima odšli so tudi ostali opozicijonci in še le potem je večina mogla dovoliti podporo.

Dunaj, 19. novembra. Nagodbeni odsek je danes nadaljeval razpravo o poročilu pododseka za cariusko in trgovinsko zvezo. Poročevalec je dovršil svoje obširno poročilo ter je bil potem na dnevnem redu 1. paragraf, pri katerem se je oglašil za besedo poslanec Menger.

Dunaj, 19. novembra. Na dunajskem vseučilišču je bil danes zopet pri bumelnu hud pretep. Nemško-nacijonalni dijaki so najprej napadali slovanske dijake, vzlasti češke in poljske. Nakrat pa so se začuli glasovi: »Pustimo Slované, hajdi nad jude.« In tolpe nemško-nacijonalnih dijakov so se vsule nad judovske dijake in vnel se je hud pretep, pri katerem je palica igrala glavno vlogo. Konec borbi je bil, da so bili judovski dijaki vrženi na cesto. Policija je umirila in zaprla dva nemško-nacijonalna dijaka.

Dunaj, 19. novembra. Mirovna komisija v Parizu se je glede Filipin dogovorila. Španija odstopi Filipine proti odškodnini v denarju.

Trst, 19. novembra. Nemški cesar se vrne čez Pulj, Nabrežino in Inomost na Nemško. V Pulju ga počaka dvorni vlak iz Berolina. Pri vsprejemu v Pulju bo navzoč tudi poveljnik avstrijske mornarice Spaun.

Praga, 19. novembra. Češki deželni zbor bo sklican na 27. decembra ter se otvori s cesarskim odgovorom na adreso, katero je v zadnjem zasedanju sklenila večina deželnega zbora.

Budimpešta, 19. novembra. V pone-deljek bo Banffy v imenu vlade označil stališče vlade, kaj misli storiti, ako opozicija zabrani, da se nagodbeni predlogi pravčasno ne rešijo.

Pariz, 19. novembra. »Agence Havas« poroča iz Dšibutija, da je neguš Menelik odšel z ekspedicijo proti Ras Mangaši.

Listnica uredništva.

Gosp. J. B—c.: Poslani spis pričnemo kmalu objavljati. Lepa hvala!

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašeg neprocenjenega dobrog in pristnog medicinskega ribjog olja, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijateljskega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam uduai

729 6 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,
Reašjeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Podavina v 24. urah v mm.
18	9 zvečer	746.4	6.0	p.m. svzh.	oblačno	
19	7. jutraj	747.4	5.0	p.m. svzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	747.6	6.1	sr. jvzh.	"	

Srednja večerajšnja temperatura 5.9°, za 2.9° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 19. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10 50	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	8 50	Surovo maslo,	85
Ječmen,	7 80	Jajce, jedno	34
Oves,	6 50	Mleko, liter	7
Ajda,	9 50	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	8 50	Telečje	60
Koruz,	6 50	Svinjsko	52
Krompir,	3	Koštrunovo	36
Leča,	10	Piščanec	40
Grah,	7	Golob	17
Fižol,	7	Seno, m. stot.	1 80
Maslo, kgr.	94	Slama,	1 60
Mast,	76	Drva trda, 4 kub. m.	6 60
Špeh svet,	62	" mehka, 4 " "	4 80

817 1-1

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da so naša preljuba mati, tašča in babica

Ana Košmelj

danes ob 1. uri po polnoči, po dolgotrajni mučni bolezni, prevideni s svetotajstvi za umirajoče, v 69. letu starosti mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb pojde jutri v nedeljo, dné 20. novembra ob 4. uri iz hiše žalosti v Železnikih na župnijsko pokopališče.

Sv. maše za dušnice brale se bodo v podružnici sv. Franciška.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Železniki, 19. novembra 1898.

Žalujoči ostali.

PRISTEN

Cena zavoja 25 kr. (50 vinarjev)

vsakobina 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jenojejo kupovalci le take izvirne zavoje.

19 15-15

Naznanilo.

V najem se bode dala za več let o sv. Juriju prihodnjega leta ali pa prodala v sredi mesta Idrije nahajajoča se

strojarska delavnica,

katera obstoji že 70 let. — Pojasnila daje lastnik gosp. Fr. Ks. Nagode, posestnik v Idriji. 810 1-1

IVAN KORDIK, Ljubljana,
Prešernove ulice št. 10-14,

priporoča svojo veliko zalogo

igrač in darila za Miklavža
na debelo in drobno.

Posebno velika zaloga

gumijastih in klopčinastih čevljev
najboljših izdelkov.

809 6-1

V spomin

na

Nje Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto.

V nedeljo dné 20. novembra 1898
v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“

I. redni koncert

pod vodstvom koncertnega vodje g. Mateja Hubada.

Pri koncertu sodelujejo: gđ. Mařenka Stropnická, sopran;
gđ. Wanda Radkiewicz, alt; gosp. Fran Pacal, član
dvorne opere in dvorne kapele na Dunaji, tenor; gospod
Aleksander Nosallewicz, operni pevec na Dunaji, bas;
pevski zbor „Glasbene Matice“; orhester „Glasbene
Matice“ in oddelek sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II.
kralj Belgijcev, št. 27.

Vspored:

1. Ludwig van Beethoven: „Žalobna koračnica“ (Adagio
assa) iz simfonije v Es-dur (št. 3, Eroica) za veliki orhester.
2. Wolfgang Amadeus Mozart: „Requiem“, za soli, zbor
in orhester.

Začetek ob 5. uri, konec ob polu 7. uri.

Cena prostorom izven naročbe: Sedež I. do III. vrste
à 2 gld., IV. do VII. à 1 gld. 50 kr.; od VIII. nadalje in na
galeriji à 1 gld. — Stojišča à 50 kr., dijaške in garnizijske
vstopnice à 30 kr.

Vstopnice se dobivajo in naročbe sprejemajo v trgovini
gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri
blagajnici.

P. n. gg. naročniki naj se blagovole za svoje sedeže
zglasiti v trgovini g. J. Lozarja. 804 2-2

Uljudno podpisani naznanja slav. občinstvu
na deželi, da je odprl povsem novo

prodajalnico in zalogo živil

ter prekomorskega blaga in naslad, kakor
tudi pristnih vin, kot: istrijanskih, dalmatinskih,
izbornih vipavskih iz lastne kleti, in drugih, v
steklenicah in na debelo. Osobito opozarjam slav.
občinstvo na dezertna vina v buteljkah.

Naročbe se vrše na vse strani in v vsakej
množini točno, pošteno in v cenah zmerno, bodisi
po pošti ali po železnici.

Ceniki so slehernemu na razpolago.

Osobito čast. duhovščini, gg. uradnikom, gg.
obrtnikom itd. priporoča se prav toplo za obilna
odjemanja, za kar se jim zahvaljuje v naprej,
billeže se udanostno 807 8-1

Anton Furlan,

trgovec,

ulice Crociera in p. S. Francesco 2, Trst.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za l. 1898

osem cesar Franc-Jožefovih
ustanov po 25 gld.

za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se pošljejo zbornici do 30. no-
vembra 1898. Priloži naj se jim od župnij-
skega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da
je prositelj obrt samostojno izvrševal, da zdaj za-
radi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

V Ljubljani, dné 16. novembra 1898.

Trgovska in obrtniška zbornica
za Kranjsko. 811 3-1

Na najvišje povelje Njih c. in k. apost. Veličanstva

XXXII. c. k. državna loterija

za civilne dobrodelne namene avstrijskih dežel.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno
dopuščena — ima 12034 dobitkov v gotovem denarju
in skupnem znesku 401.800 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.

Žrebanje boe nepreklicljivo dné 15. decembra 1898.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobiti pri državni loteriji na Dunaji, l.
Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštah,
brzojavnih in železniških uradih, po menjalnicah itd. Načrti
za kupovalce srečk zastoj. 891 10-5

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

340 4 C. k. vodstvo državne dohodnijske
Oddelek za državne loterije.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike,
stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 776 3-3

Cesta na Rudolfovo kolodvor v Ljubljani.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 47

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarnih: rujave, zelene
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči tete dnij. Cene so najnižje.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini,
gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarnice 588 24

opeko vseh vrst.

Veliki polom.

V Novem Yorku in Londonu čutijo tudi
evropejske dežele. To je nagnilo neko veliko trgo-
vino s srebrnino, da odda vso svojo zalogo proti
mali odškodnini lastnih stroškov. Pooblaščen sem,
da izvršim to razprodajo. Slehernemu pošljem za
gld. 6'60, naslednje predmete:

- 6 finih namiznih nožev z angleško ostrino,
- 6 vilic iz amer. patent-srebra,
- 6 jedilnih žlic iz amer. patent-srebra,
- 12 žlic za kavo iz amer. patent-srebra,
- 1 žlica za zajemanje juhe iz amer. patent-srebra,
- 1 zajemnik za juho iz amer. patent-srebra,
- 1 zajemnik za mleko iz amer. patent-srebra,
- 2 posodici za jajca iz amer. patent-srebra,
- 6 angl. Viktorija-skleديو,
- 2 lepa namizna svečnika,
- 1 cedilo za čaj,
- 1 fine klešice za sladkor.

44 kosov za le gld. 6'60, kar je prej stalo 40 gld.
Amerikansko patent-srebo je bela kovina, ki 25 let
ohrani barvo srebra, za kar jamčim. Najboljši dokaz,
da ta inserat

ni sleparija,

je to, ker izjavljam, da slehernemu vrnem denar,
komur blago ne ugaja. Ta lepa zbirka je posebno
primerna za

krasno božično in novoletno darilo

n sploh za vsako boljše gospodinjstvo. Dobiti je
e v 893 5-4

A. Hirschberg-a

glavni zalogi blaga iz amer. patent-srebra. Na
Dunaji, II., Rembrandstrasse 19/9. Telefon št. 7114.

V provincijo pošiljam proti po-
vzetju ali gotovemu denarju.

Štupa za snaženje 10 kr.

Pristno le s tu pristavljeno varstveno znamko.

Nekatera priznanja:

Pošiljatev sem prejela, zelo zadovoljna, prosim blaga še
za 6 gld. 60 kr.

Kalosvar.

Baronica Bánffy.

Prejela sem poslano in sem zelo zadovoljna.

Gáád, Ogersko, l. sept. 1898. Grofica C. Chotek-Gudenus.

Z Vašo garnituro sem čez vse pričakovanje zadovoljen;
priporočil Vas bom svojim znancem.

Kuttenplan. Karol Janisch, predstojnik postaje.

Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarne Richter-jeve v Pragi 24-2

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-6

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila

za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in c. in kr. mornarico.

Cenike slovenske, nemške, laške pošilja
na zahtevo brezplačno 263 24-20

Kovaške učence

sprejme

Peter Keršič,

812 3-1

kovač v Spodnji Šiški.

Razprodaja!

! Samo kratek čas!

Zaradi opustitve te trgovine se razprodá vse
manufakturno, kramarsko
in drobno blago

pod svojo ceno, tako tudi
raznovrstne umetne ovetlice, šopki
in venoi za ženitovanja in pogrebe,
vsake vrste ovetlice in perje za izdelo-
vanje umetnih šopkov in vencev itd.

Razprodaja je v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 9,

358 1-1 zraven kavarne. 789 3-3

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr.
Lapponiju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v
Ljubljani pristrčno zahvalo za doposlano jim
stekleničico 580 13

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dné 27. novembra 1897 podeli-
lili naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“
s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb
Njihove svetosti.

Imenovan zdravnik
ter tudi mnogi drugi
sloviti profesorji in
doktorji zapisujejo bo-
lehavim Piccoli-jevo
želodčno tinkturo,
katera krepi želodec,
povečuje slast, pospešuje
prebavljenje in telesno
odprtje.

Naročila vsprejema
proti povzetju in točno
izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar pri „Angelu“
v Ljubljani na Du-
najski cesti.

Tinktura za želodec pošilja izdelovatelj v skat-
ljah po 12 steklenicah za gld. 1'26 a. vr., po 24 ste-
klenicah za gld. 2'40, po 36 stekl. za gld. 3'50, po
70 stekl. za gld. 6'50 (poštni paket ne čez 5 kil-
težak), po 110 za gld. 10'30.

Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-43

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Št. 39271.

799 3-2

Razglas

Z ozirom na to, da je promet do državnega kolodvora po novo zgrajeni Bleiweisovi
cesti odprt, naznanja podpisani mestni magistrat, da bode odslej **Cesta na Rudol-
fovo železnico** iz varnostnih ozirov **javnemu prometu z vozovi zaprta**; k po-
sestvom ob tej cesti pa da bode dovoljen dovoz le z Bleiweisove ceste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 9. novembra 1898,

Drože,

vsak dan sveže, iz dobro znane tovarne za
špiritove drože in slad **Sieg Fischl** in dr. v Ce-
loveu, **prodaja** od sedaj naprej edino le

Fr. Seunig 806 3-2
v Ljubljani na Marijinem trgu št. 2.

**Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune**
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Razglas.

693 8-7

Vsled sklepa občnega zbora »Družbe meščanske naprave za nasta-
nitev vojakov v Ljubljani« **prodá se iz proste roke tej družbi lastna**

dvonadstropna hiša

tako imenovana

„Meščanska vojašnica“

v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 21, katera je sedaj oddana za sta-
novanje privatnim strankam, ter k tej hiši pripadajoča **stavbinska par-
cela št. 250/41** katastralne občine Trnovsko predmestje, ležeča ob Ope-
karski cesti.

Kdor želi kupiti to hišo, ki ima 20 velikih in 16 majhnih sob s
pritiklinami vred in stavbeno parcelo št. 250/41, vloži naj svojo pismo-
ponudbo pri načelniku te družbe gosp. **Fran Trtnik-u** v Ljubljani, Cer-
kvene ulice št. 1 **do dné 1. decembra 1898. l.**

**Vodstvo družbe meščanske naprave za nastanitev
vojakov v Ljubljani,**
dné 30. septembra 1898.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Podružnica za Ogersko:
Dunaj, I., Giselstrasse 1 | **Pešta, Franz-Josefplatz**
v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897 kron 159.947.578—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1897 28.823.375—
Mej letom 1897 je društvo izdalo 7468 police z glavnico 67.331.352—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

794 (12-1)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v villi nasproti Narodnemu domu.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 34

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev** itd., vseh pripadajočih **rekvizitov in municije**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se
priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 564 20-14

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Krojaška trdk v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

Jos. Rojina

se priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje

modernih in finih oblek

po najnovejšem francoskem in angleškem kroju iz modnega, trpežnega blaga, katerega
ima v veliki izbiri v zalogi.

Cene delu in blagu primerno nizke.

Izvrstna desetletna praksa, kojo sem si pridobil v Parizu in Londonu, omogoča
mi, da zadovoljim vsestransko tako ozirom eleganco in vkusa, kakor gledé točnosti in solidne
izvršitve.

Priporočam se prav uljudno v znatna naročila ter beležim
velespoštovanjem.

727 (6-6)

Jos. Rojina, krojaški mojster

Telefon št. 90.

Telefon št. 90.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem dobil

**generalno zastopstvo
meščanske pivovarne v Plznu**

ustanovljene leta 1842

**za Kranjsko, Spodnje Štajersko, Reko,
Opatijo, Iko, Lovrano itd.**

ter da bodo točili

!originalno plznsko pivo!

iz te pivovarne,

ki je najboljša na svetu, in tudi jedino bolnikom pri-
poročeno od zdravnikov v dijeto,

naslednji gospodje:

Bilina & Kasch, „Pri roži“,

L. Fantini, Gradišče,

G. Fröhlich, „Pri slonu“,

Karol Koisser, „Pri Maliču“,

Ivan Mayr, „Narodni dom“;

v steklenicah ga bodo prodajali gg:

M. Avanzo, Wolfve ulice,

Ivan Buzzolini, Špitalske ulice,

M. Umberger, Židovske ulice,

Fr. Krapeš, „Narodna kavarna“.

Naročila na pivo v steklenicah in v sodčkih
vzprejemam v svoji pisarni

v Šelenburgovih ulicah št. 1.

Z velespoštovanjem

743 10-9

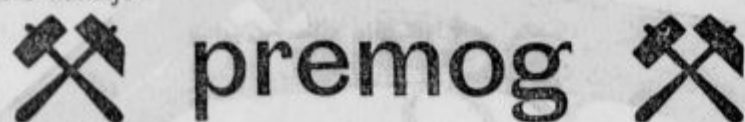
Ivan Gorup

generalni zastopnik meščanske pivovarne v Plznu,
ustanovljene leta 1842.

Naročila z dežele izvršujem točno.

Prodajalci premoga

uljudno naznanjajo slavnemu občinstvu, da bodo prodajali od danes nadalje

edino po sledečih cenah:

50 klgr. v plombovanih vrečah 54 kr.
500 do 1500 klgr., à 50 klgr. 52 kr.
1500 klgr. in več à 50 klgr. 50 kr.

in povrnitev pristojbin za tehtanje.

V Ljubljani, dne 19. novembra 1898.

813 1-1

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-35

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Puškár

563 14

Franc Kaiser,

Selenburgove ulice št. 6, Ljubljana,

se uljudno priporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

Prva največja kranjska trdka.

Od 1. novembra nadalje:

Dunajska cesta št. 6,
poleg lekarne Piccoli.

Ilustrovane cenike pošiljam na
zahtevanje brezplačno.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

priporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zalega različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.
Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-39

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zalega koles z
vsemi novostmi. Po-
znano najboljša in pre-
skušana kolesa proti
garanciji po najnižjih
cenah. Mehanična
delavnica za vsa
popravlila nahaja se
v lastni hiši na
Poljanski cesti
št. 31, isto tam
lep prostor na
vrtu za vežbanje
na kolesu.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 21 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Velika zalega
vsakovrstnih
šivalnih strojev
po najnižjih cenah.

Ceniki
šivalnih strojev ter
koles se pošiljajo po
pošti zastojin franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vam k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Češnik & Milavec,

Ljubljana, Špitalske ulice

v novozgrajeni palači meščanskega
bolniškega zaklada (Lingarjeve ulice)

usojata se s tem uljudno naznaniti, da odpreta meseca novembra pod gorenjo firmo **trgovino z**
manufakturnim, suknenim, platnenim in modnim blagom.

Opozarjata p. n. občinstvo na svojo najbolje asortirano zalogo najnovejših vrst blaga za obleke, barbantov,
modnega blaga za gospé in za gospode, platna, belega blaga, kotonov in podšivnega blaga ter prosita za
prav obilen obisk. Zagotavljata strogo solidno in reelno postrežbo ter se priporočata z velespoštovanjem

773 (3-3)

Vzorci vseh vrst razpošiljajo se franko.

Češnik & Milavec.

Dunajska borza.

Dne 18. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		75	
Avstrijska zlata renta 4%	119		60	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101		15	
Ogerska zlata renta 4%	119		50	
Ogerska krona renta 4%, 200	97		75	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	925		—	
Kreditne delnice, 160 gld.	352		30	
London vista	120		55	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		95	
20 mark	11		78	
20 frankov (napoleonor)	9		55	
Italijanski bankovci	43		80	
C. kr. cekini	5		68	

Dne 18. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159		—	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196		75	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		10	
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138		—	
Dunavske vravnave srečke 5%	130		25	
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107		75	
Posojilo goriškega mesta	112		—	
4% kranjsko deželno posojilo	98		50	
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98		—	
Priporitne obveznice državne železnice	—		—	
južne železnice 3%	178		70	
južne železnice 5%	126		25	
dolenjskih železnice 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	202	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170		—	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19		25	
Rudolfove srečke, 10 gld.	25		50	
Salmove srečke, 40 gld.	83		—	
St. Genois srečke, 40 gld.	82		—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60		—	
Ljubljanske srečke	23		50	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153		—	
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3470		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	422		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	69		25	
Splošna avstrijska stavbna družba	117		25	
Montanska družba avstr. plan.	176		15	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171		50	
Papirnih rubljev 100	127		50	

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja in inozemskih loterij-
skih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih
in zasebnih obligacij.
Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega
zaznamek vseh izžrebanih srečk.
Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih
in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.